

IANCU LAURA
Passzió
 (Csángó passzió)

A nagy remények: unalmasak, mert lehetetlenek. A nagy remények arra figyelmeztetik az embert, hogy kitartóan, rutinosan újrafogalmazza a semmit. Hogy ellenséget lásson a szélben, a sötétben. Önmagában. Hogy soha tükörbe ne nézzen. Csak reméljen. Vakon. Csak üljön nyugodtan, végtagjai míg elfelednek járni. A nagy remények elfárasztják, bevégzik az életet. Az élet végül elhalkul, összecukódik, elfelejtődik.

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy ... Ki merje mondani, ki szólni eddig nem tudott? Beszédét ki fogja érteni? Aki egy állapotból nép(nev)et kovácsolt, mit fog ehhez szólni? Radírt fog: letörli. Kinek a történetét ceruzával írták, a papírhoz nem ragaszkodik, a betűkből kijár, kiszabadulni vágyik. Kinek a történetét mindig mások írták, abban a könyvben nem lakik igazság.

Azt mondtad, anyám, vegyek egy szerenádot, vidámon éljek. Nem tudtad, mi az, de jót akartál. Húzzam fel minden éjjel – kértél – miként a vekkert szoktam, riasszam mindazt, ki ebben a világban aludni mer nyu-

godtan. Elmondtad, hol lelem, mikor nyit ki a boltos, sopánkodtál, hogy nem mehetsz te érte. Személyre szabott ének az, megvár, ne igyekezzek úgy vele.

A szentek könnyein járó haranghangok nedves kongó léptét csak az hallja, akinek *van* lelkiismerete. Akinek csak egy nyelve van. Akinek a nagypénteki napfogyatkozás örökké tartó félelem. Akinek menedéke a sötétség, nem a paloták fénye. Jó annak, kinek mások kövezték passzióját, de jaj annak, kit önnön lelke kínoz majd halálra. Jó annak, kinek elméje több nyelvet elbír egyszerre, de jaj annak, ki mástól azt a *felet* is elvette.

Vannak vidékek, ahol az emberek szomorúságát a felejtés tetőzi. Ahol az Abszolútumot a lemondásban tudják felfedezni. Ahol habzó szájú szándékok serényen takarítanak: rendet raknak. Emléktelen tájat. Paradicsomsivatagot, ahol a fönixmadár örökké kelti a mítoszokat.

Egy vidéken, nagypénteken, nem szólnak a harangok, a Rómába vezető úton nem menetelnek sem kísértetek, sem angyalok. Nagypénteken utat vágnak a kerepelő kopogások egyenest oda, ahol túrik, de nem hagyják annyiban annak vétkét, ki a harangok nyelvét kivágta.

1987-ben hatalmas szélvihar tombolt. A harangokra rakódott porrengeteget néhány szegény ember szívére fújta. A halkuló kongás-émlékek raja a világot rettegésben tartja.

Márvány utca (szén, pitt, 2008)